

Datum
2019-05-15Diarienummer
KS-2019/1024.912Handläggare
Patrick Stenbacka
08-535 302 88
Patrick.Stenbacka@huddinge.se

Kommunstyrelsen

Granskning av kommunstyrelsens uppsiktsplikt – svar på revisionskrivelse från Huddinge kommuns revisorer

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut

Som svar på Huddinge kommuns revisorers skrivelse Granskning av kommunstyrelsens uppsiktsplikt åberopas svaret i kommunstyrelsens förvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 15 maj 2019.

Sammanfattning

De förtroendevalda revisorerna i Huddinge kommun har uppdragit till KPMG AB att genomföra en granskning av kommunstyrelsens uppsiktsplikt. Granskningen syftade till att ge kommunens revisorer ett underlag som beskriver och bedömer hur kommunstyrelsen sköter sin uppsiktsplikt. Uppdraget ingår i revisionen för år 2018.

Revisorernas bedömning är att kommunstyrelsens uppsikt över nämndernas verksamhet i huvudsak är ändamålsenlig och tillräcklig utifrån de granskningar som har gjorts av kommunstyrelsens reglemente, internkontrollreglemente samt kommunens styrmodell med arbete kring budget, verksamhetsplan och uppföljning.

Revisionen ger ett antal rekommendationer utifrån granskningen, däribland att kommunstyrelsen bör säkerställa att regelbunden uppföljning sker av hur nämnder lever upp till uppdrag givna i reglemente, att kommunstyrelsen bör beskriva sin arbetsmodell för utövandet av uppsikten och att kommunstyrelsen bör ta aktivare roll i att leda det kommunövergripande arbetet med riskanalys och internkontroll.

Kommunstyrelsens förvaltning instämmer i huvudsak med revisorernas rekommendationer.

Beskrivning av ärendet

Huddinge kommuns revisorer har genom KPMG granskat hur kommunstyrelsen utövar uppsiktsplikten.

Revisorernas bedömning är att kommunstyrelsen via styrning och uppföljning skapar god uppsikt över följsamhet till fullmäktiges mål. Uppsikten syftar dock

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Kommunstyrelsens förvaltning
141 85 HuddingeBesök
Kommunalvägen 28Tfn 08-535 300 00
Tfn vxl 08-535 300 00huddinge@huddinge.se
www.huddinge.se

till att även granska verksamheternas effektivitet och legalitet vilket ofta kräver mer information och underlag än vad som framkommer i ordinarie uppföljning.

Revisorernas granskning har inte haft möjlighet att på djupet analysera hur uppföljningen matchar helheten i det uppdrag som olika nämnder har enligt sitt reglemente. Revisorerna kan dock konstatera att ingen särskild uppföljning sker av hur nämnder lever upp till sina uppdrag enligt reglemente även om delar av detta följs upp i ordinarie uppföljning (delårsrapport och verksamhetsberättelse).

I granskningen har flera exempel framkommit på att kommunstyrelsen agerat aktivt i relation till nämnder och fullmäktige inom ramen för sin uppsiktsplikt. Förhållandet att nämndsordföranden också är ledamöter i kommunstyrelsen kan dock leda till intressekonflikter för enskilda ledamöter när uppsiktsplikten utövas. Enligt revisorerna finns det därför anledning att kommunstyrelsen tänker igenom och klargör hur denna intressekonflikt ska hanteras och motverkas. En rutin finns som i huvudsak men inte fullständigt säkerställer att fullmäktiges beslut blir verkställda.

Internkontrollplaner är numera integrerade i verksamhetsplanerna. Revisorernas bedömning är att kommunstyrelsen generellt sett lagt en god grund för ett enhetligt och ändamålsenligt arbete med intern kontroll för nämnderna. Däremot konstaterar revisorerna att kommunstyrelsen kan agera mer aktivt med att identifiera riskområden via omvärldsanalys, genom att systematiskt titta bakåt på vilka områden som historiskt varit svåra att leva upp till eller genom att ha riskanalys och internkontroll som ett tema inom kommunens ledningsgrupp.

I nuvarande hantering finns enligt revisorerna förvisso exempel på att kommunstyrelsen eller dess förvaltning tar initiativ i ett sådant övergripande riskarbete men exemplen är få och inte helt aktuella. Revisorernas bedömning är att kommunstyrelsen kan ta en aktivare roll i att leda det kommunövergripande arbetet med riskanalys och internkontroll.

Förvaltningens synpunkter

Utifrån sin granskning lämnar revisorerna ett antal rekommendationer (markerade i fetstil nedan) till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsens förvaltnings svar återfinns i brödtexten.

Kommunstyrelsen bör säkerställa att regelbunden uppföljning sker av hur nämnder lever upp till uppdrag givna i reglemente.

Kommunstyrelsens förvaltning anser att detta i huvudsak sker genom den etablerade planerings- och uppföljningsprocessen (PUFF), som beskrivs i kommunens Mål- och budgetdokument. Utöver detta genomförs dialoger mellan kommunstyrelsens förvaltning och förvaltningarnas ledningar fortlöpande för att följa upp åtaganden och uppdrag i nämndernas ansvarsområden.

Representanter för förvaltningar och bolag bjuds även regelbundet in till kommunstyrelsens arbetsutskott och kommunstyrelsens sammanträden som en del av kommunstyrelsens uppföljning av nämndernas uppdrag.

För att göra uppsikten än tydligare bör kommunstyrelsen beskriva sin arbetsmodell för utövandet av uppsiktsplikten.

Här kan t.ex. beskrivas:

- *Exempel på situationer där KS bör agera utifrån sitt ansvar för uppsikten*
- *Hur KS ska agera i olika fall. T.ex. kan det finnas skäl att beskriva i vilka fall KS ska lämna frågor/begäran till en nämnd och i vilka fall framställan ska ske till fullmäktige.*
- *Vilken roll olika organ som är knutna till KS har när det gäller uppsiktsplikten*
- *Hur KS hanterar (motverkar) den intressekonflikt som kan uppstå för enskilda KS-ledamöter vilka samtidigt är ordförande eller ledamöter i en nämnd, när KS utövar sin uppsiktsplikt.*

I grunden är det kommunens planerings- och uppföljningsprocess som utgör arbetsmodellen för utövandet av uppsikten. Det kan vara svårt att lista situationer där kommunstyrelsen bör agera utifrån sitt ansvar för uppsiktsplikten. Kommunens målbild och mått samt andra styrsignaler som anges i Mål- och budgetdokumentet får anses vara grunden för uppsiktsplikten.

I de fall där en nämnd inte anses leva upp till fullmäktiges målbild i något avseende får anses som fall där kommunstyrelsen även mellan de formella uppföljningarna aktivt kan bedriva sin uppsiktsplikt.

Alla organ som lyder under kommunstyrelsen har ett ansvar att lyfta frågor gällande uppsiktsplikten. Kommunstyrelsens presidium, utskott, råd och beredningar har möjlighet att väcka ärenden till kommunstyrelsen för beredning och beslut.

Huddinge kommuns modell där ordföranden och ledamöter i nämnder samtidigt kan vara ledamöter i kommunstyrelsen är en styrka när det gäller att ta ett helhetsansvar för såväl kommunstyrelse som nämnd. Att en nämndsordförande tillsammans med förvaltningschef närvarar vid kommunstyrelsens uppföljning av en nämnd ser kommunstyrelsens förvaltning inte nödvändigtvis som en intressekonflikt.

KS bör säkerställa att uppföljning sker av samtliga fullmäktigebeslut.

Kommunstyrelsens förvaltning instämmer och menar att det sker inom ordinarie verksamhet inom kommunstyrelsens förvaltning. Det finns dock skäl att förbättra uppföljningen av besluten. Här ser förvaltningen införandet av digitala verktyg, som uppföljningssystemet Stratsys, som ett sådant exempel.

KS bör ta en aktivare roll i att leda det kommunövergripande arbetet med riskanalys och internkontroll.

Kommunstyrelsens förvaltning instämmer och vill även framhålla gemensamma processer för riskanalys och internkontroll och digitala uppföljningsverktyg som viktiga hjälpmedel för att uppnå detta. Kommunstyrelsens förvaltning anser att det

Datum
2019-05-15Diarienummer
KS-2019/1024.912

kommunövergripande arbetet med riskanalys och internkontroll har utvecklats och mognat under senare år och avser att fortsätta att utveckla detta arbete.

Kommunstyrelsens förvaltning instämmer slutligen i stort med revisionens iakttagelser vad gäller kommunstyrelsens uppsikt över nämndernas verksamhet, att den i huvudsak är ändamålsenlig och tillräcklig. Utövandet av uppsiktsplikten kommer att vara en fortsatt prioriterad fråga för kommunstyrelsens förvaltning.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Förslaget till beslut medför inga ekonomiska och juridiska konsekvenser.

Camilla Broo
Kommundirektör

Toralf Nilsson
Kanslidirektör

Patrick Stenbacka
Sektionschef

Bilaga

Bilaga 1. Revisionsskrivelse Granskning av kommunstyrelsens uppsiktsplikt

Beslutet delges

Huddinge kommuns revisorer